

Meliha Teparić

Naša zemlja – instalacija, 2019-2020.

”Instalacija je namijenjena da bude u interakciji s posmatračem. Dozvoljeno je reagirati na bilo koji način: komentirati, pomoliti se, zapaliti svijeć-u/e, ugasiti iste, srušiti..., pa čak i uništiti instalaciju, a za što treba imati vlastita sredstva ili upotrijebiti vlastitu snagu. Posmatračeva reakcija je njegova/njezina odgovornost, čak i samo nereagiranje je izraz pasivne odgovornosti.” – ovo je izjava kojom autorica instalacije Naša zemlja poziva sugrađane da reagiraju na njen rad. Instalacija se sastoji od mermerne ploče, kamena koji je od bosanskog kamena, a na kojoj su ugravirane granice Bosne i Hercegovine. Uz ovo ploču položenu na zemlju, instalacija se još sastoji od tri svijeće tipične za religiozne obrede triju dominirajućih religija u Bosni i Hercegovini.

Instalacija ”Naša zemlja” prvi puta je bila predstavljena na izložbi ULUBiH povodom Dana državnosti, 2019., gdje je posmatrač pozvan da reagira na rad u skladu s njihovim osjećajima. Rad je zamišljen kao svojevrsno propitivanje, emocija državljana Bosne i Hercegovine spram njihove domovine. Instalacija se postavlja kao pitanje radije nego kao izražavanje bilo kakvog stava autorice. Instalacija Naša zemlja je autoričina svojevrsna izrevoltirana reakcija na situaciju koja vlada u našoj domovini i društvu. Već tokom prve postavke rad je pobudio mnoga pitanja, osim onog inicijalnog emocionalnog odnosa, otvorila su se pitanja: ”šta znači naša zemlja; da li je to zemlja svih naroda i narodnosti ili pak ako pojedinac iz jedne nacionalne skupine kaže ”naša zemlja” pri tom misli da ona treba da pripada isključivo toj nacionalnoj skupini?!

Vjerski simboli u instalaciji koji su u Bosni i Hercegovini, zbog tako tjesne veze vjerske pripadnosti i nacionalne preipadnosti, direktna asocijacija na tri konstitutivna naroda, a što se potvrdilo i kroz komentare posmatrača. Obzirom da instalacija kod pojedinih građana budi asocijaceje na smrt, na pogreb, premda svijeće inicijalno na instalaciji nisu upaljene, u tom

kontekstu i prethodno navedenom, nameće se pitanje ”da li je vrijeme da se razmislija i vrati na ideju građanski ustrojene države, a ne etničke koja se pokazala kao nekonstruktivna?!”

Tri svijeće kao simboli za tri naroda, kao tri razloga zbog kojeg imamo nefunkcionalnu državu, državu koja je u nevjerovatno komliciranom stanju.

Također se može postaviti pitanje religije i države; da li je multireligioznost problem ili možda i ključ rješenja, može li se instalacija vidjeti kao poziv na molitvu mira.

Instalacija se također može tumačiti kao poziv državljanima da se preispitaju, koliko je svaki pojedinac odgovoran za stanje u kojem se nalazi, jer ”svako reagiranje i nereagiranje nosi sa sobom odgovornost”, te šta nam je činiti s našom domovinom?!

Na osnovu tadašnjih reakcija autorica instalacije Naša zemlja prenosi ju u javni prostor, uoči Dana nezavisnosti, 29.02.2020., ispred Vječne vatre. Rad od prvobitnog koncepta instalacije, a zbog izostanka bilo kakvog odgovora iz općine Centar, kao nadležnog organa koji izdaje dozvolu za korištene javnih površina, ne oglašava se niti potvrdno, niti negativno o svojoj odluci na koju se obavezuje u roku od 30 dana, ni po isteku tog roka, te autorica biva primorana preinačiti svoju instalaciju u svojevrstan performans, uzimajući ju doslovno u ruke i noseći ju naramku u interakciji sa sugrađanima razgovara o njenom radu. Ovaj čin svakako daje jedan novi ton i jednu proširenu interpretaciju, gdje umjetnica u svom naramku nosi svoju državu, skoro zaštitnički, otvarajući pitanje da li je možda potrebno kod svakog pojedinca malo više ljubavi spram domovine.

”Naša zemlja” je rad koji je u nastajanju, slučajno, simbolično kao i naša država, te rad još uvijek nema konačnu formu. Postavljanjem iste u drugim gradovima, onim koji su višenacionalni i onim u kojima dominira jedna nacija, potom propitivanjem i dobivanjem jedne svobuhvatnije slike, rad bi trebao dobiti i svoje konačne obrise koji, kao što su pokazale ove dvije postavke, će zaista biti nepredvidive.

Meliha Teparić – bio

Bosanskohercegovačka multimedialna umjetnica, rođena u Sarajevu, gdje je diplomirala i magistrirala na Akademiji likovnih umjetnosti. Titulu doktora humanističkih nauka stekla je na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, na odsjeku povijesti umjetnosti.

Meliha Teparić je dosada izlagala na preko 60 kolektivnih izložbi u zemlji i inostranstvu, te 7 samostalnih.

03.03.2020.g.

PR
DIOGEN pro kultura
<http://www.diogenpro.com>